

IMAGINEA POLITICIENILOR ÎN EMISIUNILE DE ANALIZĂ TELEVIZATE

Nicoleta BRAGHIȘ

CZU: 070:323.39:654.172

nicoleta.braghis@gmail.com

Presa este un instrument de promovare a imaginii politicianilor.

Direct sau indirect, aparițiile în mass-media sunt o componentă importantă în crearea și consolidarea imaginii politicianului, al cărui scop este să obțină cât mai multe voturi și să ajungă la guvernare.

Imaginea politicianului este ansamblul trăsăturilor, aptitudinilor, pozițiilor politice, calităților și defectelor care îi sunt atribuite pe drept sau pe nedrept [2]. Considerăm că, în prezent, având în vedere calitățile percepute în public ale celor mai cunoscuți politicieni și situația curentă din țară, în Republica Moldova identificăm următoarele modele de imagine:

– răul suprem – politicianul despre care mereu se vorbește în spațiul public că ar dăuna țării și ar face doar fapte rele. Este cazul fostului lider democrat, Vlad Plahotniuc, dar, se pare, acest „loc” ar putea fi luat în curând de către Igor Dodon;

– omniprezentul și atotștiutorul – politicianul care vorbește despre orice și se implică în diverse chestiuni. L-am putea da ca exemplu în acest caz pe Igor Dodon, Președinte al Republicii Moldova și „lider informal al PSRM”, care, conform prevederilor legale, nu ar trebui să se implice în subtilități politice, dar care mereu este la curent cu tot ce se întâmplă și participă activ în viața partidului;

– perdantul – politicianul care a avut șanse mari, încredere din partea cetățenilor, rating înalt, dar, treptat, a ajuns să nu se mai bucure de succes. Ar fi cazul lui Andrei Năstase, a cărui popularitate scade și care a deținut funcții în stat pentru perioade foarte scurte, dar ar fi vorba și despre fostul politician, ex-liderul PLDM, Vlad Filat, care a ajuns la pușcărie după o carieră politică de invidiat;

– doamna de fier – o femeie care are succes în politică și ține piept provocărilor și obstacolelor. De câțiva ani, Maia Sandu devansează mulți lideri politici și se bucură de popularitate, fiind printre puținele femei care au reușit să facă „imunitate” atacurilor;

– salvatorul – politicianul care convinge cetățenii că muncește în folosul lor și, având încredere în el, pot obține multe. Ilan Șor a reușit să atragă o parte din electorat anume astfel, iar unii alegători chiar l-au supranumit „Iisus”;

– palavragiul – politicianul care vrea să fie remarcat prin multe „dezvăluiri”, care apare des în spațiul public cu declarații prin intermediul cărora vrea să uimească și să trezească interes. Această imagine și-a creat-o Renato Usatii, ale cărui spuse, de cele mai multe ori, nu se adevăresc și tot mai puțini iau în considerare afirmațiile sale;

– jalnicul – politicianul care încearcă să se simtă important, are des inițiative către alți lideri politici, se lasă învins de emoții.

Astfel l-am putea caracteriza pe Dorin Chirtoacă, cel care a fost surprins strigând sau plângând, care și-a dorit să candideze din partea blocului ACUM, dar nu a fost acceptat și apoi a făcut acuzații, care a pierdut mult din popularitate și nu mai are succes printre alegători;

- băiatul cuminte – politicianul calm, neutru, care nu se ceartă în fața publicului, este mai retras. O astfel de imagine și-a creat-o Pavel Filip, care nu s-a manifestat prin declarații grave, mereu are un ton calm, nu caută atenție cu orice preț și preferă să tacă.

Mass-media este vitală pentru cariera unui politician, pentru că de aparițiile în mijloacele de informare depinde longevitatea carierei lui, precum și posibilitatea de a avansa, de a deveni un lider cunoscut dintr-un anonim.

Presa din Republica Moldova, conform raportului organizației „Reporterii fără frontiere” publicat în aprilie 2020, este poziționată pe locul 91 din 180 la capitolul libertate. În ultimii șapte ani, țara noastră a pierdut 36 de poziții. În aceste condiții, putem vorbi despre o ingerință tot mai mare a politicului în activitatea media [3].

Televiziunea, sursa de informare în care moldovenii au cea mai mare încredere, este astăzi cel mai puternic mijloc de influențare a alegătorilor, deoarece percepția vizuală are un rol semnificativ în influențarea opiniei publice. Oamenii au mai multă încredere în ceea ce văd și memorează imaginile mai bine [4].

Istoria a demonstrat că mass-media pot „vinde” și politicieni cărora nu li se dădeau prea multe șanse de câștig și îi pot transfera în umbră pe cei care par mai bine pregătiți pentru anumite funcții.

În 1960, înainte de campania electorală pentru alegerile prezidențiale din SUA, Richard Nixon era considerat un partener de discuții de temut, având experiență în viața politică. De cealaltă parte, John Kennedy avea reputația unui diletant bogătaş fără șanse. Totuși, după participarea acestora în cadrul a patru emisiuni televizate, Kennedy a reușit să se poziționeze drept un politician entuziast, competent și convingător. Astfel, remarcă Reffiel, „mulți au văzut în succesul său dovada că excelentul control asupra televiziunii – deci asupra imaginii sale – a fost unul dintre elementele decisive ale victoriei sale: forma valora de acum înainte tot atât cât fondul”. De asemenea, în Franța, în turul II al alegerilor prezidențiale din 1981, François Mitterrand, înainte de a accepta confruntarea cu Valéry Giscard d'Estaing, a cerut să aleagă, printre altele, jurnaliștii și moderatorul dezbaterii [1].

Emisiunile analitice sunt considerate a fi platforme pentru a analiza evenimentele ce au avut loc. Acestea adună experți, politicieni sau simpli comentatori. Emisiunile de analiză televizate de pe piața audiovizuală din Republica Moldova, de multe ori, se bazează mai puțin pe componenta de a analiza și a explica evenimentele, faptele, fenomenele și pun în prim-plan oameni, ci nu idei.

Totodată, este mai rar observată prezența adevăraților lideri din politică și stat. Politicienii profită de orice ocazie de a se remarca și onorează chiar și invitațiile la instituțiile de presă care promovează idei opuse, dar oricum au învățat să tragă foloase și din asemenea apariții.

În același timp, analiștii politici sunt mai puțin prezenți în emisiunile de analiză televizate, deși tocmai aceștia ar putea să ofere un echilibru și să explice starea de lucruri atunci când sunt câțiva invitați care insistă pe părerea lor. Politicienii aflați la guvernare sunt mai siguri pe ei și mai echilibrați emoțional, aceștia nu se dau prea des în spectacole. Acest lucru ar putea fi explicat prin faptul că ei deja au obținut ceea ce și-au dorit și nu trebuie să depună prea mult efort pentru a se menține, pe când cei din opoziție încă mai au de demonstrat cetățenilor că anume ei merită funcțiile importante în stat.

Având în vedere cele menționate mai sus, le recomandăm realizatorilor și moderatorilor emisiunilor de analiză televizate să extindă lista de invitați, astfel încât la televizor să nu fie observate aceleași fețe, dar și să apară cât mai des posibil analiștii politici, care vor emite opi-

nii echidistante în privința evenimentelor politice și actorilor politici implicați. De asemenea, subiectele abordate în cadrul emisiunilor de analiză televizate trebuie să fie dintre cele mai actuale și relevante.

Indiferent că o fac deliberat sau involuntar, mass-media nu ar trebui să adopte poziția de *imagemakeri* sau de responsabili de PR ai unui partid sau politician. Or, observăm că presa contribuie foarte mult la crearea imaginii politicianilor nu doar prin coincidență, care rezultă din prezentarea faptelor în care sunt implicați politicieni, ci și prin eforturi proprii.

Referințe:

1. BERTRAND, Claude-Jean (coord.). *O introducere în presa scrisă și vorbită*. Iași: Polirom, 2001. 264 p.
2. POPESCU, Cristian Florin. *Dicționar explicativ de jurnalism, relații publice și publicitate*. București: Tritonic, 2002. 532 p.
3. *Public Opinion Survey: Residents of Moldova* [Accesat 25.02.2020]. Disponibil pe Internet: https://www.iri.org/sites/default/files/iri_poll_-_december_2019_for_publishing.pdf
4. *2020 World Press Freedom Index*. [Accesat 07.05.2020]. Disponibil pe Internet: <https://rsf.org/en/moldova>

*Recomandat
Victoria BULICANU, dr., conf. univ. interim.*